

Džuzepe Verdi. Opera "Rigoletto"

1. Sameklē viedtālrunī informāciju un izveido komponista Džuzepes Verdi vizītkarti!

Vārds, uzvārds, dzīves dati

Valsts, tautība

Slavenākie skaņdarbi _____

2. Atsauc atmiņā, kas ir vadmotīvs!

3. Izlasi uzskates līdzekli "Džuzepes Verdi operas "Rigoletto" saturs"! Atbilde uz jautājumiem!

a) Galvenie varoņi operā

b) Operas galvenā ideja

c) Operas sižeta samezglojums

d) Uzticības, līdzcietības, brīvības motīvi

4. Klausies Dž. Verdi operas "Rigoletto" uvertīru un analizē tajā valdošo noskaņu! Padomā, kā varētu nosaukt operas priekšspēlē skanošo vadmotīvu! Salīdzini operas vadmotīvu ar operas sākuma posmu, kas skan pēc uvertīras! Ar kuriem mūzikas izteiksmes līdzekļiem raksturots operas sākuma tēls un pēc tam – noskaņa un valdošā atmosfēra (skaņkārtā, disonējoši vai konsonējoši akordi, punktēts vai vienmērīgs ritms, dinamika, melodijas attīstības paņēmieni, nopūtu vai bravūrīgu izsaucienu intonācijas, kas pauž skumjas vai jautrību u. tml.)?

5. Viens no vadošajiem tēliem operā ir Mantujas hercogs.

a) Kā tu raksturotu Mantujas hercogu pēc izlasītā scenārija? Uzraksti viņa rakstura īpašības!

b) Noklausies "Hercoga dziesmiņu", analizē, ar kuriem mūzikas izteiksmes līdzekļiem tiek parādīts Mantujas hercoga personības iezīmes mūzikā!

6. Dziedi "Hercoga dziesmiņu" pēc notīm!

1. Mei - te - nes sirs - ni - ņā kā - vē - jņš mai - ga
Bur - vī - giem smai - ni - diem so - la - mums la - mi,

5
no za - ra gan za - ri - ņā mū - ži - gi stai - gā.
gan raud, gan sme - jas, viss ti - kai zai - mi.

9
Dzirk - sto - šiem ska - tiem pār mums tās val - da,
C F B F/C C7 F

13
pie - viļ un mal - da, aiz - li - do prom.

7. Noklausies neapoliešu tautsdziesmu "Santa Lučia", salīdzini to ar tikko dziedāto hercoga dziesmiņu! Raksturo kopīgos mūzikas valodas elementus (ritma elementi, melodija, mūzikas forma)! Ar kuru mūzikas instrumentu tiek izpildīta šī dziesma?

7.1. Dziedi neapoliešu tautsdziesmu "Santa Lučia" pēc dzirdes! Dziedi 1. balsi, 2. balsi spēlē ar Orfa instrumentāriju!

SANTA LUČIA
(SANTA LUCIA)

Atdzejotājs nezināms

Neapoliešu tautsdziesma

Līgani

mp

1. Jau mē-ness gai-ši spīd, grimst ze-me du - sā, man lai-va
1. Sul ma - re luc-ci - ca l'astro d'ar-gen - to, pla-ci-da

mf

viegli slīd va - ka-rā klu-sā. Brauksim mēs tā-lumā, nāc ma-nā
è l'onda, prospero è il ven-to. Ve - ni-te all'agi-le barchetta

1. 2.

laiviņā! San-ta Lu - či - a, Santa Lu - či-a! Santa Lu - či-a!
mi - a! San-ta Lu - ci - a, Santa Lu - ci-a! Santa Lu - ci-a!

8. Izlasi ziņu! Izlasi vēlreiz operas “Rigoletto” libretu un raksturo operas galveno tēlu – Džildas tēvu Rigoletto! Noskaties un noklausies vēlreiz operas uvertīru! Ko šī uzveduma sākums ievada? Pēc tam noklausies Rigoletto un Džildas dziedājumu no 3. cēliena noslēguma (1:47:26)! Raksturo mūziku (ritma elementi, melodijas intonācijas, izpildījuma ekspresija u. c.)! Kādā situācijā skan hercoga dziesmiņa noslēgumā?

Džuzepe Verdi ir populārs itāļu operu komponists. Viņa operu melodijas līdzinās itāļu tautasdziesmām – tik melodiskām, ka tās dziedāja gan Venēcijas laivinieki (gondoljeri), gan avīžu tirgotāji.

Džuzepes Verdi opera “Rigoletto” ir kontrastiem bagāta psiholoģiska drāma, kas stāsta par valdnieka patvaļu (atļaujas visu un dara, kā viņam tīk) pret saviem pavalstniekiem, kuri tiek pazemoti valdnieka iegribu dēļ.

- 8.1. Apkopo atziņas, kādus kontrastus tu vari atrast Verdi operā (operas sižeta samezglojumi, galveno varoņu raksturojumi mūzikā)!

Operas sižeta samezglojumi

Mantujas hercoga un Rigoletto tēlu raksturu kontrasti
